

Bruxelles, 10 mai 2021
(OR. en)

8396/21

COPS 174
POLMIL 61
CIVCOM 72
EUMC 98
CFSP/PESC 447
CSDP/PSDC 228
HYBRID 24
DISINFO 11

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 8280/21

Subiect: Concluziile Consiliului privind securitatea și apărarea

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind securitatea și apărarea, astfel cum au fost aprobate de Consiliu în cadrul reuniunii sale din 10 mai 2021.

CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND SECURITATEA ȘI APĂRAREA

1. Amintind concluziile sale privind securitatea și apărarea din 17 iunie 2020, ca urmare a declarației membrilor Consiliului European din 26 februarie 2021, Consiliul rămâne hotărât să avanseze în direcția punerii în aplicare a agendei de securitate și apărare a Uniunii pentru ca aceasta să își asume o responsabilitate sporită pentru securitatea sa. UE își menține angajamentul de a pune în aplicare Agenda strategică 2019-2024 prin urmărirea unei direcții de acțiune mai strategice și prin sporirea capacității UE de a acționa în mod autonom. Concret, UE își va promova interesele și valorile, își va consolida reziliența și gradul de pregătire pentru a aborda în mod eficace toate amenințările și provocările în materie de securitate și pentru a promova pacea și securitatea. UE rămâne hotărâtă să își consolideze capacitatea de a acționa ca furnizor de securitate la nivel mondial prin intermediul angajamentului său operațional, în special al misiunilor și operațiilor PSAC, precum și să aprofundeze cooperarea în materie de securitate și apărare dintre statele membre, să sporească investițiile în domeniul apărării și să consolideze dezvoltarea capabilităților civile și militare și pregătirea operațională în cadrul Uniunii. De asemenea, Uniunea își menține angajamentul de a coopera îndeaproape cu partenerii săi, în special cu principalele organizații internaționale și cu principalii parteneri regionali. Cooperarea globală și transatlantică, întemeiată pe o ordine internațională bazată pe norme, structurată în jurul ONU, precum și pe un multilateralism eficace, va beneficia de pe urma unei UE mai puternice în domeniul securității și apărării. Consiliul își reafirmă angajamentul de a coopera îndeaproape cu NATO, în conformitate cu declarația membrilor Consiliului European din 26 februarie 2021.

În contextul unei instabilități globale tot mai accentuate, Consiliul subliniază că au fost luate măsuri semnificative și evidențiază, de asemenea, necesitatea de a se pune în aplicare pe deplin sarcinile și inițiativele lansate în special începând din 2016, ca urmare a Strategiei globale a UE, precum și necesitatea de a se consolida politicile, mijloacele și instrumentele de securitate și apărare ale UE.

2. Consiliul salută eforturile în curs în direcția unei Busole strategice ambițioase care să poate fi pusă în practică, utilizând în mod optim întregul set de instrumente al UE, inclusiv politicile, mijloacele și instrumentele civile și militare. Busola strategică va consolida și va orienta punerea în aplicare a nivelului de ambiție în domeniul securității și apărării asupra căruia s-a convenit în noiembrie 2016 în contextul Strategiei globale a UE. Aceste lucrări contribuie la dezvoltarea culturii europene comune în materie de securitate și apărare, care să aibă la bază valorile și obiectivele noastre comune și care să respecte caracterul specific al politicilor de securitate și apărare ale statelor membre. În acest scop, Busola strategică va defini orientări în materie de politici, scopuri și obiective concrete pentru următorii 5-10 ani, în domenii precum gestionarea crizelor, reziliența, dezvoltarea capabilităților și parteneriatele. Aceasta va include calendare specifice pentru a contribui la o punere în aplicare rapidă și pentru a facilita revizuirea periodică la nivel politic.
3. În acest context, Consiliul recunoaște că prima analiză cuprinzătoare, la 360 de grade, a amenințărilor la nivelul UE, efectuată de Capacitatea unică de analiză a informațiilor a UE, bazată pe contribuții detaliate din partea serviciilor de informații ale statelor membre și prezentată statelor membre în noiembrie 2020, oferă o contribuție importantă la dezvoltarea Busolei strategice, împreună cu alte contribuții. UE recunoaște că această primă experiență valoroasă și lecțiile învățate din aceasta ar trebui să conducă la un proces mai regulat și mai cuprinzător de analiză a informațiilor privind amenințările și provocările cu care se confruntă UE, pe baza contribuțiilor voluntare ale statelor membre. Consiliul subliniază importanța reflecțiilor informale în curs între statele membre, care au loc în cadrul etapei dialogului strategic. Acesta invită Înalțul Reprezentant să prezinte Consiliului spre dezbatere, în noiembrie 2021, un prim proiect al Busolei strategice, în vederea adoptării acestuia de către statele membre în martie 2022, în conformitate cu declarația membrilor Consiliului European din 26 februarie 2021.

4. Amintind sprijinul valoros oferit de forțele armate ale statelor membre ale UE autorităților civile în contextul pandemiei de COVID-19, Consiliul subliniază importanța coordonării civilo-militare în sprijinul ajutorului în caz de dezastre și al asistenței umanitare. Acesta invită SEAE și serviciile Comisiei să contribuie în continuare la nivelul general de pregătire și reziliență al UE, inclusiv, în special, prin intermediul protecției civile, respectând competențele statelor membre și mandatele existente și bazându-se pe activitatea desfășurată și sub rezerva unor contribuții și orientări suplimentare care urmează să fie furnizate de statele membre.
5. Reiterând importanța asistenței reciproce și a solidarității, în conformitate cu articolul 42 alineatul (7) din TUE și cu articolul 222 din TFUE, Consiliul salută lucrările în curs și progresele înregistrate în direcția unei înțelegeri comune consolidate cu privire la punerea în aplicare a articolului 42 alineatul (7) din TUE, în special prin exerciții de simulare și discuții de politică bazate pe scenarii. Acesta așteaptă cu interes un document de consolidare a lecțiilor identificate în urma acestor exerciții și a discuțiilor de politică bazate pe scenarii, care să fie prezentat statelor membre înainte de sfârșitul anului. Consiliul solicită continuarea reflecțiilor și a exercițiilor, inclusiv cu privire la dimensiunea cibernetică, în vederea demonstrării solidarității dintre statele membre. Consiliul amintește că obligațiile statelor membre care decurg din articolul 42 alineatul (7) din TUE nu aduc atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre. Amintește de asemenea că NATO rămâne temelia apărării colective pentru acele state care sunt membre ale acestei organizații.

6. Consiliul reiterează impactul pe care chestiunile de mediu și schimbările climatice îl au asupra securității și apărării și solicită punerea în aplicare cuprinzătoare a Foii de parcurs comune privind schimbările climatice și apărarea, în conformitate cu Concluziile Consiliului privind diplomația în domeniile climei și energiei din 25 ianuarie 2021. În acest sens, Consiliul reafirmă necesitatea unei cooperări strânse cu statele membre și a urmăririi unor oportunități de cooperare mai strânse cu partenerii internaționali relevanți, cum ar fi ONU, NATO, OSCE și Uniunea Africană (UA). Acesta încurajează statele membre să contribuie prin acțiuni concrete și invită Înalțul Reprezentant, acționând și în calitatea sa de vicepreședinte (VP) al Comisiei și de șef al Agenției Europene de Apărare, să furnizeze o primă actualizare anuală a procesului de punere în aplicare în primul semestru al anului 2022.
7. Consiliul își reafirmă angajamentele față de Planul de acțiune al UE privind femeile, pacea și securitatea. Acesta va continua să promoveze punerea în aplicare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU și, pe această bază, să integreze dimensiunea de gen în toate acțiunile PSAC civile și militare, cu un accent deosebit pe numărul de femei în toate funcțiile, inclusiv în pozițiile de conducere. Consiliul subliniază, de asemenea, angajamentul său față de Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația. Ar trebui acordată o atenție deosebită protecției civililor și protecției copiilor în conflictele armate, în conformitate cu orientările relevante, inclusiv în cadrul misiunilor și operațiilor PSAC.

Consolidarea angajamentului operațional civil și militar al Uniunii

8. UE și-a consolidat în mod semnificativ capacitatea și amprenta operațională în ultimii ani. Consiliul evidențiază contribuția semnificativă a celor 11 misiuni și operații PSAC civile și a celor 6 misiuni și operații PSAC militare la pacea și securitatea internațională în cadrul abordării integrate a UE în materie de crize și conflicte externe și, prin urmare, la securitatea Uniunii și a cetățenilor săi. Consiliul face apel la consolidarea în continuare a robusteții și a flexibilității angajamentelor operaționale civile și militare ale UE pentru a spori eficacitatea acestora, precum și pentru a asigura o mai mare disponibilitate a capacităților civile și militare ale UE de a răspunde la crizele urgente. De asemenea, Consiliul reiterează și subliniază nevoia deosebită și responsabilitatea statelor membre de a furniza mijloace și personal suficient pentru toate misiunile și operațiile PSAC civile și militare, cu scopul de a asigura punerea în aplicare eficace a mandatelor lor și credibilitatea acțiunii UE, și solicită să se studieze în continuare dezvoltarea de stimulente pentru îmbunătățirea constituirii de forțe.

De asemenea, Consiliul solicită continuarea lucrărilor pentru a se asigura că UE poate întreprinde tipurile de misiuni și operații PSAC descrise în nivelul de ambiție din 2016, în ceea ce privește toată gama de sarcini de gestionare a crizelor, și invită la reflecții suplimentare cu privire la posibila utilizare a articolului 44 din TUE și la explorarea posibilităților pentru un proces decizional rapid și eficient. Acesta încurajează o cooperare și o coordonare mai strânse, precum și dezvoltarea de legături între angajamentele operaționale ale statelor membre și misiunile și operațiile PSAC, ținând seama de mandatele și obiectivele UE, precum și de procesele decizionale ale UE, și solicită continuarea procesului de reflecție pe această temă.

9. Consiliul salută progresele în curs în ceea ce privește punerea în aplicare a mandatului mai solid al EUTM Mali și cooperarea mai strânsă a acesteia cu EUCAP SAHEL Mali și cu EUCAP SAHEL Niger, în concordanță cu regionalizarea acțiunilor PSAC civile și militare în Sahel, precum și cu eforturile depuse în cadrul mai larg al coaliției pentru Sahel. Acesta subliniază importanța acordării cu prioritate a unui sprijin concret rapid pentru partenerii locali din centrul Mali și din Burkina Faso, precum și din Niger. Consiliul salută, de asemenea, integrarea Grupului operativ comun de operații speciale Gazelle în EUTM Mali. Acesta solicită includerea unor sarcini de mentorat în misiunile PSAC de instruire militară, după caz.

În conformitate cu Concluziile Consiliului privind Cornul Africii, Consiliul reiterează angajamentul UE de a mobiliza întreaga sa gamă de instrumente și politici în sprijinul priorităților sale strategice în regiune. În acest context, Consiliul subliniază contribuția unui mandat consolidat al EUNAVFOR Atalanta la angajamentul continuu al UE pentru pace și securitate în Cornul Africii, reiterează necesitatea urgentă de a sprijini EUTM Somalia cu capacitățile prevăzute pentru a permite misiunii să își îndeplinească mandatul. UE recunoaște, de asemenea, importanța prezenței continue a operației EUFOR Althea în Bosnia și Herțegovina. De asemenea, Consiliul salută noua prelungire a mandatului EUAM Ucraina cu încă trei ani și contribuția sporită a celor patru birouri locale ale acesteia. Totodată, salută reînnoirea mandatului EUMM Georgia, în special consolidarea capacităților analitice ale acesteia.

10. Consiliul salută reînnoirea mandatului operației EUNAVFOR MED Irini pentru o perioadă de doi ani, până la 31 martie 2023. În conformitate cu rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU, operația Irini va continua să contribuie la punerea în aplicare a embargoului ONU asupra armelor impus Libiei și să descurajeze traficul de arme, să efectueze inspecții și să monitorizeze activitățile suspecte într-un mod imparțial și eficace¹. În acest sens, Consiliul subliniază importanța RCSONU 2570, precum și a reînnoirii Rezoluției 2292 (2016) a Consiliului de Securitate al ONU. Acesta solicită tuturor statelor de pavilion să acționeze cu bună credință și să coopereze în cadrul inspecțiilor efectuate prin mijloacele operației și invită toate statele să își intensifice eforturile pentru a preveni în mod eficace încălcarea embargoului. Consiliul subliniază hotărârea sa de a face tot posibilul pentru a contribui la asigurarea punerii în aplicare efective a Rezoluției 2292 a CSONU și a rezoluțiilor ulterioare și solicită SEAE, în cooperare cu operația Irini, să consolideze în continuare comunicarea strategică. Consiliul reafirmă oferta și disponibilitatea UE de a contribui la consolidarea capacităților și la formarea pazei de coastă și a forțelor navale libiene prin intermediul operației Irini, precum și, printre altele, prin Fondul fiduciar al UE pentru gestionarea crizelor din Africa (EUTF), inclusiv, printre altele, prin programul Comisiei intitulat „Sprijin pentru gestionarea integrată a frontierelor și a migrației în Libia” (SIBMMIL). Consiliul reiterează angajamentul UE de a continua sprijinirea procesului de pace condus de ONU prin intermediul abordării integrate a UE. Acesta salută, de asemenea, prezența susținută a EUBAM Libya în această țară, precum și eforturile și realizările misiunii în cadrul sprijinului acordat autorităților libiene în ceea ce privește gestionarea frontierelor, aplicarea legii și justiția penală.

¹ În conformitate cu RCSONU 1970 (2011) și cu rezoluțiile ulterioare, inclusiv cu RCSONU 2292 (2016) și RCSONU 2526 (2020).

11. Constatând că legătura dintre aspectele de securitate internă și cele de securitate externă a devenit din ce în ce mai relevantă, Consiliul solicită intensificarea eforturilor de îmbunătățire a sinergiilor dintre politicile interne și externe ale UE, precum și dintre actorii din domeniul PSAC și cei din domeniul JAI. Acesta subliniază, de asemenea, importanța sporirii gradului de conștientizare și a capacității de reacție a UE în toate etapele ciclului unui conflict, de la alerta timpurie și prevenirea conflictului la gestionarea crizei, stabilizare și consolidarea păcii. De asemenea, Consiliul salută lucrările în curs privind îmbunătățirea rezilienței misiunilor și operațiilor PSAC și a capacității de a contracara, printre altele, amenințările hibride, atacurile cibernetice și campaniile de dezinformare, în special în contextul unor medii de securitate aflate în proces de deteriorare, și solicită elaborarea de strategii de comunicare coordonate, precum și o mai bună coordonare și cooperare civilă și militară, inclusiv în domenii precum evacuarea medicală și evacuarea strategică.
12. Consiliul salută instituirea Instrumentului european pentru pace (IEP) și viitoarea sa contribuție la consolidarea rolului UE de furnizor de securitate la nivel mondial prin acordarea unui sprijin militar și în domeniul apărării cuprinzător destinat partenerilor și completarea lacunelor existente în domeniul consolidării capacităților, în special, printre altele, prin furnizarea de echipamente militare în cadrul convenit al acestuia. De asemenea, Consiliul amintește dimensiunea geografică globală a IEP și importanța asigurării continuității și a coerenței cu acțiunile existente, precum și a lansării de noi acțiuni, în conformitate cu abordarea integrată a UE. Măsurile de asistență vor fi însoțite de evaluări detaliate și proporționale ale riscurilor și de garanții solide, menținând în același timp capacitatea de a răspunde rapid la conflicte și crize. Consiliul solicită operaționalizarea rapidă a IEP și invită statele membre și Înalțul Reprezentant, cu sprijinul SEAE, să prezinte propuneri de măsuri de asistență, ținând seama în mod corespunzător de prioritățile de acțiune ale UE, astfel cum au fost definite de Consiliul European și de Consiliu, în vederea punerii în aplicare a primelor măsuri de asistență începând din iulie 2021. Consiliul amintește că IEP își propune să consolideze capacitatea țărilor partenere de a preveni crizele și de a răspunde la acestea, precum și să contribuie la reziliența acestora, pentru a le permite să își protejeze mai bine populațiile. Consiliul subliniază că IEP sprijină, printre altele, aspectele militare ale operațiilor în sprijinul păcii, dar amintește că acesta nu va finanța capacități care beneficiază de finanțare din bugetul Uniunii și că Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDDCI) – Europa în lume va juca un rol esențial în sprijinirea, în cea mai mare măsură posibilă, a acțiunilor legate de dezvoltare și cooperare în domeniile păcii și securității, inclusiv prin utilizarea pilonilor și a modalităților sale, în special prin acordarea de asistență actorilor militari pentru consolidarea capacităților în sprijinul dezvoltării și al securității pentru dezvoltare (CBDSD).

În vederea consolidării în continuare a abordării integrate a UE, Consiliul solicită o coordonare strânsă și periodică între Consiliu, SEAE și Comisie pentru a asigura complementaritatea și pentru a evita eventuale suprapuneri sau lacune, în special între IVCDCI și IEP.

13. Consiliul subliniază necesitatea unei planificări și a unei comenzi mai eficiente la nivelul UE. În acest sens, acesta reiterează importanța Capacității militare de planificare și conducere (MPCC). Consiliul amintește necesitatea de a se asigura personal adecvat prin contribuțiile statelor membre și de a se veni în întâmpinarea nevoilor rămase în materie de infrastructură și de comunicații securizate pentru MPCC cât mai curând posibil. Consiliul va reveni asupra acestei chestiuni până cel târziu în noiembrie 2021, cu scopul de a conveni asupra unei căi de urmat.

Acesta subliniază, de asemenea, importanța Capacității civile de planificare și conducere (CPCC), precum și a efortului mai amplu, inclusiv prin intermediul Celulei comune de coordonare a sprijinului (JSCC), în vederea consolidării rolului UE de furnizor de securitate civilă și militară.

14. Consiliul recunoaște, de asemenea, că gestionarea civilă a crizelor este mai relevantă ca niciodată în ceea ce privește contribuția importantă a acesteia la reforma sectorului de securitate, la stabilitate și la statul de drept, ceea ce contribuie totodată la promovarea asumării responsabilității la nivel local de către țările-gazdă. Consiliul salută progresele generale înregistrate în punerea în aplicare a Pactului privind PSAC civilă, care urmărește să facă PSAC civilă mai capabilă, mai eficace, mai flexibilă, mai reactivă și coordonată într-o mai mare măsură cu alți actori ai UE. Acesta recunoaște, de asemenea, progresele înregistrate de SEAE și de serviciile Comisiei la nivelul UE și de statele membre la nivel național și solicită un proces mai structurat și mai strategic de dezvoltare a capacităților civile, inclusiv prin formare relevantă și prin consolidarea sinergiilor civilo-militare. Consiliul amintește necesitatea de a se spori vizibilitatea PSAC civile, precum și de a se intensifica eforturile de consolidare a parteneriatelor reciproc avantajoase cu organizațiile internaționale relevante și cu țările partenere care împărtășesc valorile și obiectivele UE, cu respectarea deplină a cadrului instituțional al UE.

În perspectiva conferinței anuale de revizuire din noiembrie 2021, Consiliul subliniază necesitatea ca statele membre, SEAE și serviciile Comisiei să continue să depună eforturi în vederea punerii depline în aplicare a Pactului privind PSAC civilă până la începutul verii anului 2023, concentrându-se asupra etapelor intermediare pentru 2021 convenite de Consiliu în decembrie 2020. Consiliul recunoaște că punerea în aplicare a Pactului privind PSAC civilă va pune, de asemenea, bazele pentru continuarea lucrărilor, inclusiv în ceea ce privește gestionarea civilă a crizelor după 2023.

15. Ca parte a consolidării cooperării UE în materie de securitate și apărare și a gestionării crizelor de către UE, Consiliul evidențiază eforturile Colegiului European de Securitate și Apărare de a promova o mai bună înțelegere a PSAC ca element esențial al PESC în rândul statelor membre în domeniul formării și educației cu privire la PSAC, inclusiv prin furnizarea de formare anterioară desfășurării pentru misiunile și operațiile PSAC și convergența competențelor experților civili și ale ofițerilor militari.

Consolidarea inițiativelor UE în domeniul apărării

16. Consiliul așteaptă cu interes continuarea punerii în aplicare a cooperării structurate permanente (PESCO) în conformitate cu orientările furnizate de revizuirea strategică a PESCO în noiembrie 2020, în special prin recomandarea relevantă a Consiliului care specifică obiectivele mai precise pentru îndeplinirea angajamentelor mai stricte. Acesta așteaptă cu interes revizuirea Deciziei Consiliului de stabilire a unui set comun de norme de guvernanță pentru proiectele PESCO până în noiembrie 2021. Consiliul subliniază că este important să se asigure faptul că proiectele PESCO în curs vor produce rezultate concrete sau vor atinge capacitatea operațională deplină înainte de încheierea următoarei faze a PESCO (2021-2025)². Consiliul este de acord că este necesar ca statele membre participante la PESCO să îmbunătățească gradul de îndeplinire a tuturor angajamentelor mai stricte, cu un accent deosebit pe abordarea bazată pe colaborare și pe pregătirea operațională, și așteaptă cu interes noi proiecte ambițioase în cadrul PESCO până în noiembrie 2021, ținând seama de constatările și recomandările din cadrul procesului anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD) referitoare la remedierea deficiențelor din domeniul operațional și din cel al capacităților, precum și raportul anual privind PESCO al Înaltului Reprezentant, bazat pe planurile naționale de punere în aplicare, care urmează să fie prezentat până în iulie 2021.

² Proiectele menționate în appendicele 2 la anexa la Concluziile Consiliului privind revizuirea strategică a PESCO 2020.

În plus, Consiliul salută invitația adresată Canadei, Norvegiei și Statelor Unite de a participa la proiectul PESCO privind mobilitatea militară în conformitate cu cele trei decizii pe care le-a adoptat, în care s-a stabilit că participarea lor la acest proiect îndeplinește condițiile generale în care statele terțe ar putea fi invitate, în mod excepțional, să participe la proiecte individuale în cadrul PESCO, astfel cum se prevede în Decizia (PESC) 2020/1639 din 5 noiembrie 2020. Partenerii care îndeplinesc aceste condiții generale ar putea fi invitați în mod excepțional să participe în viitor la proiecte individuale în cadrul PESCO, în conformitate cu procedura de invitare prevăzută în Decizia (PESC) 2020/1639, inclusiv pe baza unei decizii unanime a Consiliului.

17. Consiliul salută implementarea rapidă a Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (EDIDP), în special finanțarea a 16 proiecte din cadrul cererilor de propuneri din 2019, inclusiv a nouă proiecte care sunt legate de proiecte PESCO, ceea ce ilustrează o coerență sporită între inițiativele UE în domeniul apărării. De asemenea, Consiliul așteaptă cu interes adoptarea rapidă a deciziei de atribuire privind cererile de propuneri din 2020, salută progresele înregistrate în implementarea Acțiunii pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare și lansarea de proiecte privind tehnologiile disruptive, printre altele. De asemenea, Consiliul salută adoptarea Regulamentului privind Fondul european de apărare (FEA) și așteaptă cu interes adoptarea unui program de lucru anual ambițios pentru 2021, care să fie în concordanță cu prioritățile UE în materie de dezvoltare a capacităților, derivate din Planul de dezvoltare a capacităților. FEA este esențial pentru sprijinirea competitivității, a eficienței și a capacității de inovare a bazei industriale și tehnologice europene de apărare în întreaga Uniune, a cooperării transfrontaliere, a tehnologiilor disruptive și a participării transfrontaliere a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri). Consiliul încurajează Comisia să faciliteze accesul IMM-urilor și al furnizorilor netradiționali, precum și să stimuleze investițiile în lanțul de aprovizionare din domeniul apărării. De asemenea, invită statele membre și instituțiile relevante să își continue activitatea de consolidare și îmbunătățire a securității aprovizionării cu produse și tehnologii din domeniul apărării.

18. Consiliul salută Planul de acțiune privind sinergiile dintre industria civilă, industria de apărare și industria spațială prezentat de Comisie, care respectă temeiurile juridice și diferitele naturi ale programelor și inițiativelor respective ale UE, inclusiv natura civilă a Programului spațial al UE. Implementarea rapidă și integrală a acestui plan de acțiune, în strânsă cooperare cu părțile interesate relevante și pe baza includerii tuturor statelor membre, va ajuta UE să își mențină avansul tehnologic, datorită unei baze industriale și tehnologice strategice mai competitive, inclusiv în domeniul securității și apărării, și datorită rolului mai activ al întreprinderilor nou-înființate, al IMM-urilor și al organizațiilor de cercetare și tehnologie. De asemenea, Consiliul așteaptă cu interes viitoarea foaie de parcurs a Comisiei privind tehnologiile-cheie pentru securitate și apărare, inclusiv opțiuni pentru stimularea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării și pentru reducerea dependențelor noastre strategice în ceea ce privește tehnologiile critice și lanțurile valorice. Consiliul ar saluta includerea, pe cât posibil, în aceste opțiuni a lecțiilor învățate din implementarea acțiunilor pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare (PADR)/EDIDP/FEA, după caz. În acest context, activitatea Agenției Europene de Apărare (AEA) privind tehnologiile critice, inclusiv prin intermediul agendei strategice cuprinzătoare a cercetării (ASCC) și al activităților strategice cheie (ASC), ar trebui să ofere o contribuție utilă. De asemenea, Consiliul solicită consolidarea rolului jucat de AEA în promovarea inovării în domeniul apărării, inclusiv în ceea ce privește tehnologiile disruptive, și, în acest sens, invită ÎR/șeful Agenției Europene de Apărare să prezinte opțiuni în acest din urmă domeniu până la sfârșitul anului 2021. Consiliul încurajează statele membre și instituțiile relevante ale UE să își continue activitatea de consolidare și îmbunătățire a securității aprovizionării cu produse și tehnologii din domeniul apărării. Acesta încurajează Banca Europeană de Investiții să examineze viitoarele etape în scopul sprijinirii investițiilor în activități de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării.
19. Reiterând importanța asigurării coerenței între diferitele inițiative ale UE în domeniul apărării, respectând caracterul lor diferit și temeiurile juridice distincte, Consiliul invită ÎR, acționând și în calitatea sa de vicepreședinte al Comisiei și de șef al Agenției Europene de Apărare, să pregătească un al treilea raport privind interacțiunile, interconexiunile și coerența dintre inițiativele UE în domeniul apărării (CARD, PESCO, FEA) înainte de vara anului 2021.

20. Consiliul subliniază necesitatea de a consolida în continuare reziliența Uniunii și a statelor membre, precum și capacitatea acestora de a contracara amenințările hibride, inclusiv dezinformarea, prin implementarea unor acțiuni relevante și în contextul Strategiei privind o uniune a securității, al Strategiei de securitate cibernetică și al Planului de acțiune pentru democrația europeană, asigurând utilizarea coordonată și integrată a instrumentelor existente și a eventualelor instrumente noi pentru contracararea amenințărilor hibride la nivelul UE și al statelor membre, precum și necesitatea de a îmbunătăți pregătirea, conștientizarea situației și capacitatea de analiză autonomă a UE și de a contribui la creșterea rezilienței partenerilor. Consiliul își menține angajamentul de a explora posibile răspunsuri în domeniul amenințărilor hibride, inclusiv, printre altele, în ceea ce privește intervențiile străine și operațiunile de influențare, care pot acoperi măsuri preventive, precum și impunerea de costuri asupra actorilor statali și nestatali ostili. Acesta recunoaște, de asemenea, importanța unei securități sporite în ceea ce privește telecomunicațiile și investițiile străine directe, în cadrul domeniului de aplicare al legislației UE și naționale. Consiliul așteaptă cu interes progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a inițiativelor Strategiei privind o uniune a securității referitoare la contracararea amenințărilor hibride, cum ar fi integrarea considerentelor conexe în procesul de elaborare a politicilor, identificarea scenariilor de referință privind reziliența sectorială și platforma online pentru măsuri la nivelul UE pentru contracararea amenințărilor hibride și documentele juridice relevante. Consiliul ia act de faptul că Strategia UE privind o uniune a securității recunoaște celula de fuziune împotriva amenințărilor hibride a INTCEN UE ca punct focal pentru evaluările amenințărilor hibride și așteaptă cu interes rezultatele celei de a doua versiuni a studiului privind riscurile hibride, pe baza contribuției atât a statelor membre, cât și a instituțiilor și organelor relevante ale UE, și invită Comisia, împreună cu alte instituții și organe ale UE, să contribuie la studiu, după caz³. Amintind concluziile sale din iunie 2020, Consiliul reiterează necesitatea de a consolida securitatea instituțiilor și organelor UE împotriva tuturor tipurilor de activități răuvoitoare.

³ Acțiunea 1 din Cadrul comun.

21. Consiliul recunoaște că bunurile comune mondiale (inclusiv spațiul, spațiul cibernetic și marea liberă) fac din ce în ce mai mult obiectul unor tentative unilaterale de însușire, al controlului accesului și al comportamentelor conflictuale și se angajează să asigure un acces european sigur la aceste bunuri comune mondiale. Prin urmare, sunt necesare urgent reflecții suplimentare și progrese semnificative în eforturile UE, după caz, de promovare a intereselor și valorilor UE, precum și a unei ordini mondiale bazate pe norme, inclusiv în domeniul securității și apărării.
22. Reamintind concluziile sale din martie 2021 privind Strategia de securitate cibernetică a UE pentru deceniul digital, Consiliul subliniază necesitatea de a consolida în continuare capacitățile de securitate cibernetică și de apărare cibernetică ale UE. Consiliul așteaptă cu interes viitoarea revizuire a cadrului de politici pentru apărarea cibernetică și a Viziunii militare și strategiei privind spațiul cibernetic ca domeniu de operații, în vederea asigurării faptului că securitatea cibernetică și apărarea cibernetică sunt pe deplin integrate în domeniul mai larg al securității și apărării. În plus, Consiliul salută eforturile de consolidare a sinergiilor civilo-militare și a coordonării în domeniul apărării cibernetice și al securității cibernetice. Acesta recunoaște continuarea punerii în aplicare a setului de instrumente al UE pentru diplomația cibernetică ca un pas important pentru prevenirea, descurajarea, disuadarea și reacția la activitățile cibernetice răuvoitoare. De asemenea, Consiliul își reafirmă angajamentul față de soluționarea litigiilor internaționale din spațiul cibernetic prin mijloace pașnice pentru a reduce riscul de percepție greșită, de escaladare și de conflict care ar putea decurge din incidentele cibernetice. În plus, Consiliul solicită mai multe discuții bazate pe scenarii, dedicate chestiunilor cibernetice. Consiliul subliniază, de asemenea, necesitatea de a continua eforturile de consolidare și dezvoltare a unor sisteme de comunicații și informații solide, securizate, reziliente, scalabile și interoperabile clasificate și neclasificate în cadrul instituțiilor, organelor și agențiilor UE și cu statele membre.
23. Reamintind concluziile sale din ianuarie 2021, Consiliul salută lansarea cazului-pilot al conceptului prezențelor maritime coordonate în Golful Guineei și, pe baza lecțiilor învățate care urmează să fie prezentate în mai 2021, va examina posibilitatea aplicării acestui concept în alte potențiale viitoare zone maritime de interes, inclusiv în regiunea indo-pacifică, în conformitate cu Concluziile Consiliului din 16 aprilie 2021 privind o Strategie a UE pentru cooperare în regiunea indo-pacifică, inclusiv în cooperare cu partenerii relevanți. Ținând seama de necesitatea de a implementa integral cazul-pilot în Golful Guineei, va reveni asupra implementării acestuia până în ianuarie 2022.

În plus, Consiliul solicită consolidarea în continuare a rolului UE de furnizor mondial de securitate maritimă pentru a promova dreptul internațional, în special Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS), pentru a apăra interesele UE, pentru a susține libertatea de navigație, inclusiv prin utilizarea activelor navale ale statelor membre ale UE în contextul diplomației maritime, și pentru a aprofunda cooperarea maritimă cu partenerii în cadrul Strategiei UE în materie de securitate maritimă și al planului său de acțiune. Acesta subliniază, de asemenea, necesitatea unor escale în port europene mai regulate în întreaga lume, ca instrument de cooperare și de colaborare în rețea cu țările partenere.

24. Consiliul reiterează importanța crescândă a spațiului pentru autonomia Uniunii și a statelor sale membre și reamintește că acest sector strategic face din ce în ce mai mult obiectul congestiei, al disputelor, al tensiunilor și al concurenței. În acest context, subliniază dimensiunea de securitate a viitorului Program spațial al UE și rolul ÎR, al statelor membre și al Comisiei în abordarea amenințărilor legate de aceasta. Consiliul solicită continuarea reflecțiilor strategice cu privire la dimensiunile spațiului, securității și apărării UE, ținând seama, de asemenea, de natura civilă a Programului spațial al UE. Consiliul subliniază, de asemenea, contribuția valoroasă a Centrului Satelitar al UE la PESC și PSAC, prin oferirea de informații geospațiale pentru serviciile de analiză a informațiilor ale Uniunii, misiunile și operațiile PSAC, în special operația Irini, și acțiunea externă a UE, sprijinind în special ONU, OSCE, Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice (OIAC), precum și pentru statele membre.
25. Consiliul salută acordul politic privind Mecanismul pentru interconectarea Europei 2021-2027 și așteaptă cu interes primele cereri de propuneri pentru proiecte cu dublă utilizare pentru modernizarea infrastructurii de transport și îmbunătățirea mobilității civile și militare. Consiliul solicită continuarea implementării Planului de acțiune al UE privind mobilitatea militară și așteaptă cu interes cel de al treilea raport comun privind progresele înregistrate până la sfârșitul verii anului 2021. De asemenea, solicită o reflecție suplimentară asupra posibilelor acțiuni, a actorilor relevanți și a noilor rezultate preconizate (în domenii precum digitalizarea, creșterea rezilienței cibernetice a infrastructurii și a sistemelor de transport, utilizarea inteligenței artificiale) pentru a îmbunătăți mobilitatea militară în interiorul și în afara UE.

De asemenea, Consiliul salută progresele înregistrate în ceea ce privește mobilitatea militară în contextul PESCO, atât în cadrul AEA, cât și la nivel național, și solicită continuarea lucrărilor privind accelerarea, simplificarea și standardizarea procedurilor de trecere a frontierei, aplicând o abordare la nivelul întregii administrații. În plus, Consiliul solicită mai multe discuții bazate pe scenarii și exerciții privind mobilitatea militară.

Consolidarea parteneriatelor

26. Consiliul subliniază valoarea parteneriatelor în ceea ce privește contribuția la consolidarea capacității UE de a acționa și rolul acestora de a sprijini o ordine mondială multilaterală, bazată pe norme. Acesta reiterează importanța parteneriatelor în domeniul securității și apărării cu organizațiile partenere internaționale și regionale, inclusiv ONU, NATO, OSCE, Uniunea Africană, Liga Statelor Arabe și ASEAN, și solicită, în special, dezvoltarea în continuare a relațiilor bilaterale cu țările partenere, pe baza unei abordări mai strategice și mai adaptate și cu accent pe parteneri cu aceeași viziune care împărtășesc valorile UE, inclusiv respectarea dreptului internațional. În acest context, Consiliul așteaptă cu interes punerea în aplicare a unor modalități consolidate de participare a statelor terțe la misiunile și operațiile PSAC, cu respectarea deplină a procesului decizional al UE, precum și a autonomiei decizionale a acesteia. Aceasta include posibilități de îmbunătățire a schimbului de informații în timp util, a participării la formare și exerciții, precum și a consultărilor într-un stadiu incipient cu potențiali parteneri care contribuie la viitoarele misiuni și operații PSAC.
27. Consiliul salută progresele substanțiale înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a priorităților UE-ONU pentru perioada 2019-2021 privind operațiile de pace și gestionarea crizelor, care s-au concretizat în sprijin reciproc între misiuni și operații pe teren, consolidând totodată cooperarea, în special în chestiuni legate de statul de drept, activitățile polițienești și agenda privind femeile, pacea și securitatea, precum și în abordarea aspectelor legate de controlul armelor.
- Semnarea Acordului-cadru ONU-UE pentru acordarea de sprijin reciproc este un pas important pentru îmbunătățirea cooperării în domeniu. În contextul consultărilor viitoare cu privire la următorul set de priorități UE-ONU pentru perioada 2022-2024 și pe baza celui de al treilea raport privind progresele înregistrate, Consiliul solicită consolidarea și adaptarea parteneriatului strategic UE-ONU privind gestionarea crizelor și operațiile de pace, pentru a aborda provocările și lacunele emergente în materie de securitate identificate în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19 și pentru a spori și mai mult eficacitatea misiunilor și operațiilor noastre pe teren.

Consiliul invită SEAE să prezinte propuneri privind următorul set de priorități 2022-2024 în septembrie 2021.

28. Consiliul salută progresele semnificative înregistrate în ceea ce privește cooperarea UE-NATO de la semnarea Declarației comune de la Varșovia din 2016 și a Declarației comune de la Bruxelles din 2018 și subliniază importanța unui parteneriat strategic UE-NATO intensificat, care se consolidează reciproc și este avantajos pentru ambele părți în domenii de interes comun, cu obiectivul general de a construi o relație veritabilă și constructivă între organizații. Având în vedere provocările comune cu care se confruntă securitatea euro-atlantică, Consiliul reiterează importanța unei cooperări consolidate între cele două organizații pentru a promova și a susține valorile comune și interesele comune în materie de securitate. În acest sens, Consiliul reafirmă că punerea în aplicare rapidă și concretă a declarațiilor comune și a setului comun de propuneri rămâne o prioritate politică esențială a UE și reiterează faptul că cooperarea UE-NATO continuă să aibă loc cu respectarea deplină a principiilor transparenței, reciprocității și incluziunii, precum și a autonomiei decizionale și a procedurilor ambelor organizații. În perspectiva celei de a cincea aniversări a semnării Declarației comune de la Varșovia, Consiliul încurajează continuarea lucrărilor în vederea punerii în aplicare în cadrul convenit a celor două declarații comune și a setului comun de 74 de propuneri, în strânsă cooperare cu toate statele membre și cu implicarea deplină a acestora. În special, Consiliul solicită realizarea de progrese rapide în direcția unei implementări ambițioase a noului plan de exerciții paralele și coordonate. Consiliul reiterează necesitatea unei cooperări operaționale eficace în zonele comune de desfășurare, în special între Comandamentul maritim al NATO (MARCOM) și EUNAVFOR Irini, solicitând încheierea unui acord administrativ, pe baza cadrului stabilit pentru operația Sophia. În plus, Consiliul subliniază necesitatea unor eforturi reînnoite și susținute în domenii precum dialogul politic, mobilitatea militară, contracararea amenințărilor hibride, inclusiv consolidarea rezilienței, securitatea și apărarea cibernetică și consolidarea capacităților partenerilor.

În plus, acesta recunoaște necesitatea de a explora posibilitățile de a identifica, în cadrul unui proces incluziv, noi domenii de colaborare, respectând în același timp competențele și echilibrul instituțional ale UE. În plus, Consiliul reafirmă importanța schimbului neîngrădit de informații între UE și NATO, într-un mod incluziv și nediscriminatoriu, pentru consolidarea în continuare a cooperării dintre cele două organizații în toate domeniile de interacțiune convenite, cu scopul de a stimula sinergiile și a evita duplicarea inutilă. Consiliul așteaptă cu interes cel de al șaselea raport privind progresele înregistrate care urmează să fie prezentat în comun de ÎR/vicepreședintele Comisiei/șeful Agenției Europene de Apărare și de secretarul general al NATO. Ținând seama de natura diferită a ambelor organizații, precum și de responsabilitățile și de componenta lor respective și cu respectarea deplină a autonomiei decizionale a UE, Consiliul recunoaște importanța coerenței între procesele de reflecție în curs în cadrul UE și al NATO.

29. Pe baza acordurilor administrative UE-OSCE din 2018, Consiliul încurajează dezvoltarea unei cooperări UE-OSCE mai instituționalizate în domeniul prevenirii conflictelor și al gestionării crizelor.
30. Reafirmând concluziile sale din 7 decembrie 2020 privind relațiile UE-SUA, Consiliul subliniază că un parteneriat transatlantic puternic este vital pentru a asigura securitatea, stabilitatea și prosperitatea noastră comună și a contribui la acestea și reiterează faptul că Uniunea Europeană și Statele Unite ar trebui să mențină strânsa cooperare și dialogul în domeniul securității și apărării și să își intensifice și mai mult eforturile comune, inclusiv printr-un parteneriat strategic UE-NATO intensificat, care se consolidează reciproc și este avantajos pentru ambele părți în domenii de interes comun, în cadrul Declarației comune de la Varșovia din 2016 și a Declarației comune de la Bruxelles din 2018. Consiliul salută publicarea elementelor referitoare la securitate și apărare din Comunicarea comună din 2 decembrie 2020 intitulată „O nouă agendă UE-SUA pentru o schimbare globală”. Pe baza valorilor comune, a intereselor comune și a influenței globale, Consiliul reamintește disponibilitatea sa de a se angaja într-un dialog politic periodic, cuprinzător și strategic cu Statele Unite. În acest cadru, așteaptă cu interes o cooperare mai strânsă și reciproc avantajoasă și un dialog structurat în domeniul securității și apărării cu noua administrație a SUA, în domenii precum inițiativele respective în materie de securitate și apărare, dezarmarea și neproliferarea, impactul tehnologiilor emergente și disruptive, apărarea cibernetică, mobilitatea militară, contracararea amenințărilor hibride, inclusiv a dezinformării, gestionarea crizelor și relația cu concurenții strategici.

Pe baza contribuției importante a SUA și a UE la securitatea transatlantică, inclusiv prin inițiative recente în domeniul apărării, un astfel de dialog dedicat ar permite o cooperare mai strânsă. O UE mai puternică în domeniul securității și apărării va consolida, de asemenea, parteneriatul transatlantic.
